

Aan de orde is de behandeling van:

- **het voorstel van wet van de leden Gerkens en Van Vroonhoven-Kok houdende wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet handhaving consumentenbescherming in verband met de invoering van voorschriften betreffende de doorverkoop van toegangskaarten voor een publieke gebeurtenis op het terrein van sport of cultuur (doorverkoop toegangskaarten) (31461).**

De **voorzitter**: Dit onderwerp spreekt mij als oud-sportwoordvoerder zeer aan. Het is een heuglijk feit dat hier weer een initiatiefwetsvoorstel van de Kamer aan de orde is. Dat is altijd mooi. Ik heet de bewindslieden die ons vandaag in een adviesrol terzijde staan, de minister van Justitie en de staatssecretaris van Economische Zaken, van harte welkom, evenals mevrouw Wolfram, medewerker van het ministerie van Justitie, die als adviseur van de initiatiefnemers optreedt. Ik dank haar voor haar bijdrage in het voortraject en vanavond.

Vandaag houden wij de eerste termijn van de Kamer. Ik geef als eerste het woord aan mevrouw Gesthuizen van de SP. Verder moet ik melden dat de heer Van der Ham tot zijn spijt geen kans ziet om aan het debat deel te nemen.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Voorzitter. Wij bespreken vandaag het initiatiefwetsvoorstel-Gerkens/Van Vroonhoven-Kok. Dit moet een einde maken aan de woekerwinsten op toegangsbewijzen. Eindelijk! Het heeft namelijk lang geduurd voordat de wet voorlag. Mijn fractie is blij met het wetsvoorstel, want we vinden het goed om een einde te maken aan deze praktijken. We kennen allemaal de verhalen van mensen die gefrustreerd zijn doordat ze geen kaartje hebben kunnen bemachtigen, van mensen die wel een kaartje hebben gekocht, maar voor een absurd hoge prijs en van mensen die graag een kaartje wilden kopen, maar het niet konden betalen.

Een concert, een sportwedstrijd, theatervoorstellingen, cabaret: het zijn stuk voor stuk unieke evenementen, waar we het vandaag over hebben. Ajax-Feyenoord 2010 is niet hetzelfde als Ajax-Feyenoord 2011. Een concert van Crowded House in de Heineken Music Hall is anders dan een concert in Vorst Nationaal in België. Politici willen stimuleren dat mensen zich betrokken voelen bij kunst, cultuur en sport. Wij subsidiëren zelfs evenementen om ervoor te zorgen dat de prijzen laag en dus betaalbaar blijven.

Het probleem van geprofessionaliseerde doorverkoop is niet nieuw. Vroeger stonden de advertenties in de krant: twee kaartjes voor de Stones à 150 gulden. Nu gaat deze handel vooral via internet, want kaartjes worden ook steeds vaker in eerste instantie via internet aangeboden. Je koopt een kaartje voor een voorstelling via de site van de schouwburg of op de site van een officieel ticketbureau. Ook de doorverkoop, de secundaire verkoop, loopt nu echter vrijwel altijd via internet. De doorverkoop heeft een enorme vlucht genomen, mede door het veranderen van de wijze van kopen en verkopen. Zo gaat het niet meer om een paar kaarten per

evenement, maar om honderden kaarten. Bij Il Divo kocht één handelaar 500 kaarten. Als je een evenement bezoekt, is het ook lucratief om meer kaartjes te kopen dan je zelf nodig hebt. Deze kun je dan weer doorverkopen aan een handelaar die er grof voor betaalt. Zo worden er aan alle kanten kaarten aan de markt onttrokken. Steekproeven geven cijfers van 11% tot 21%. Dat zijn dus kaartjes die daarna voor een veel hogere prijs opnieuw in de verkoop gaan. Hierdoor dreigt marktverstoring te ontstaan en daarom is ingrijpen gerechtvaardigd.

De secundaire kaartverkoop belemmert ook de organisator om zijn werk goed te doen. Als hij denkt dat een concert is uitverkocht en overgaat tot het organiseren van een tweede concert, is de zaal bij het eerste concert opeens niet helemaal vol en komt bij het tweede concert misschien zelfs niet eens de helft opdruiven. De artiest spreekt hem hierop aan, want ook hij was in de veronderstelling voor een volle bak te mogen spelen. Ook voor de bezoeker is het vreemd: waar zijn al die mensen; het concert was toch uitverkocht?

De organisator heeft op basis van het aantal verkochte kaarten de benodigde hoeveelheid drank en eten berekend. Daar blijft hij nu mee zitten. Bij het voetbal speelt ook het veiligheidsaspect een rol. Artiesten zien echter tegelijkertijd dat een kaartje in de doorverkoop een heel hoge prijs heeft. Zij willen deze prijs vervolgens ook in eerste instantie vragen. Daardoor wordt de prijs dus opgedreven. Prijselasticiteit werkt echter maar voor een bepaald segment van de markt.

Er zijn echter ook artiesten die uitgesproken redenen hebben om juist geen hoge prijs te vragen voor een kaartje. Herman Finkers wil bijvoorbeeld dat zijn voorstellingen voor een breed publiek bereikbaar zijn. Hij bedingt een redelijke prijs en een ander loopt bij doorverkoop met zijn wens weg. Sterker nog, die verdient dik aan zijn prestatie als artiest en Herman Finkers ziet er vervolgens niets meer van terug. Hij heeft dus het nakijken.

Er valt veel te zeggen over de handelspraktijken van de secundaire verkopers. Inmiddels is er een gedragscode waarop nu al overtredingen zijn. Dat geeft weinig hoop op verbetering. De SP is dan ook blij dat de Consumentenautoriteit deze sector in de gaten houdt. Op die manier kunnen oneerlijke praktijken worden aangepakt. Het lijkt mij ook niet de bedoeling van de indieners om met dit wetsvoorstel dat probleem op te lossen. Of zie ik dat verkeerd?

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Mevrouw Gesthuizen heeft het in haar bijdrage over de kennelijke marktverstoring en de onevenwichtigheid. Ik deel met haar de zorgen om de woekerwinsten. Ik wil mevrouw Gesthuizen echter vragen op basis van welke gegevens zij die marktverstoring concludeert.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Als 20% van de kaartjes aan de markt wordt onttrokken, lijkt mij dat een reden om te zeggen dat er marktverstoring is. 11% tot 21% van de kaarten wordt in eerste instantie aangekocht en vervolgens voor hogere prijzen doorverkocht. Ik vind dat marktverstoring.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Dat is geen generiek beeld. Het gaat niet over alle concerten. Er zijn incidenten met deze percentages bekend. Kan mevrouw

Gesthuizen

Gesthuizen aantonen of er bij die specifieke concerten sprake was van een dusdanige marktverstoring dat niet iedereen aan zijn trekken kon komen?

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Ik vraag de heer Cramer om iets specifiekier aan te duiden wat hij met "aan zijn trekken kunnen komen" bedoelt. Bedoelt hij dat je een kaartje kunt bemachtigen of dat iedereen een kaartje kan bemachtigen? Wij hebben het over een schaars goed. Sowieso kan niet iedereen aan zijn trekken komen. Voor een evenement wordt in principe een afgewogen prijs vastgesteld. Je betaalt iets voor de show, je betaalt voor de artiest, je betaalt voor de locatie en voor de uniciteit van het evenement. Ik maak er bezwaar tegen dat de prijs van zo'n kaartje twee keer of zelfs drie keer over de kop gaat. Kaartjes die € 65 kosten, kosten daarna € 195. Als ik € 195 voor een kaartje moet betalen dat eigenlijk door degene die het organiseert, voor € 65 in de markt wordt gezet, kan ik stellen dat ik niet aan mijn trekken ben gekomen.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): In hoeverre heeft dat de markt verstoord? Hebt u gegevens daarvan?

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): De markt wordt verstoord als de consument geconfronteerd wordt met een veel hogere prijs. De markt wordt ook verstoord als de organisator van een evenement uitgaat van een uitverkochte zaal en de artiest ook daarop is ingesteld, terwijl vervolgens blijkt dat 10% of 15% van de kaartjes niet verkocht is, omdat ze veel te duur waren in de secundaire verkoop. Dan blijkt het evenement dus helemaal niet uitverkocht te zijn.

In de kern vragen wij ons vandaag af of het gerechtvaardigd is dat een uniek product tegen woekerprijzen wordt verkocht. Mijn antwoord daarop is "nee". Je kunt namelijk zeggen dat dit allemaal vrije markt is. Iedereen heeft het recht om te doen wat hij wil met wat hij gekocht heeft. Je kunt zeggen dat je maar op tijd had moeten zijn of dat je gewoon pech hebt als je geen kaartje kunt bemachtigen. Zoals ik heb betoogd, gaat de handel over schaarse evenementen, maar ook over minder schaarse. Als er een evenement is en wij allemaal klaarzitten om een kaartje te bemachtigen, moeten wij constateren dat niet iedereen gelijke kansen heeft om een kaartje te krijgen.

Het gaat hier niet om de doorverkoop van een enkel kaartje. Het gaat hier om het wegkopen van honderden kaarten en soms meer. Daardoor heeft de consument gewoonweg minder kans om een kaartje te krijgen. Minuten nadat het evenement op de site blijkt uitverkocht te zijn, moet de consument aanzien dat op andere sites die secundaire verkoop toelaten, het internet volstroomt met kaartjes waarvan de prijs meermalen over de kop gaat. Ik zou voorstellen om daar inderdaad een einde aan te maken. De beide indieners krijgen van mij dan ook een compliment voor hun initiatief. Ik begrijp bovendien dat de markt – de organisatoren van de evenementen – zit te springen om een dergelijke wet. Zij kunnen dan handelaren die een louche rol spelen, eindelijk aanpakken.

Heb ik het goed begrepen, dat de organisatoren van evenementen een actieve rol zullen gaan spelen in het opsporen en aanpakken van professionele doorverkoop als de wet er komt? Naar ik begrijp, kunnen volgens dit wetsvoorstel ook de Consumentenautoriteit en burgers

naar een internetprovider stappen die een site voor doorverkoop host. Ik weet niet of burgers dat zullen doen, maar in ieder geval zouden organisatoren van evenementen dit wel moeten doen. De Consumentenautoriteit moet een duidelijke rol gaan spelen. Ik vraag de indieners en de bewindspersonen of daarvoor een apart boetetarief nodig is, of volstaan de huidige regels?

Ook begrijp ik dat met het nu voorliggende wetsvoorstel binnen de EU sites kunnen worden aangepakt die zich vestigen in een EU-lidstaat, maar de Nederlandse markt bedienen. Moet er dan altijd geprocedeerd worden in dat andere land, dus in dat land buiten Nederland? Hoe zit het met niet-EU-landen? Is er, als deze wet van kracht wordt, welwillendheid bij bedrijven als Google, eBay en Marktplaats om mee te werken aan het van het web krijgen van die sites? Hoe kunnen we hun medewerking desnoods afdwingen? Is ten slotte ook de consument strafbaar die een kaartje maar al te graag wil bemachtigen, als hij of zij dat koopt bij een professionele doorverkoper, dus een secundaire handelaar, ongeacht of deze gebruik maakt van internet of niet?

□

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Voorzitter. De VVD-fractie heeft grote waardering voor het vele werk dat de indieners, mevrouw Gerkens en mevrouw Van Vroonhoven, hebben geleverd met betrekking tot dit wetsvoorstel. Ik spreek uit ervaring als ik zeg dat ik weet hoeveel uren, ook kleine uurtjes, je kwijt kunt zijn aan de voorbereiding van zo'n initiatiefwetsvoorstel. Voor hun werklust prijst de VVD-fractie de indieners dan ook.

Over de inhoud zijn wij een stuk minder te spreken. Dat brengt mij meteen bij de eerste vraag. Wat is het percentage consumenten dat belang heeft bij dit wetsvoorstel? Kunnen de indieners dat eens aangeven? Het wetsvoorstel voorziet in een regeling voor de doorverkoop van toegangskaarten voor een van tevoren georganiseerde publieke gebeurtenis op het terrein van sport of cultuur in Nederland. Iets regelen in een wet is een, maar het kunnen handhaven is twee. Zijn de indieners, zeker gegeven de niet mis te verstane advisering van de Consumentenautoriteit op dit punt middels een uitvoerings- en handhavingstoets, niet bang dat bij inwerkingstelling van deze wet massaal zal worden uitgeweken naar buitenlandse internetsites om toegangskaarten door te verkopen waar het afdwingen van effectieve handhaving van de voorgestelde regeling vrijwel onmogelijk is? Zijn de indieners niet bang dat tussenhandelaren vermomd als particulieren hun kaartjes gaan aanbieden op websites als Marktplaats?

Het lijkt erop dat de indieners het doel van hun regeling zo belangrijk vinden dat het aantonen van de omvang van het probleem en het al dan niet effectief kunnen handhaven van de regeling van ondergeschikt belang zijn. Ontstaat zo niet symboolwetgeving, vraagt de VVD-fractie. Duidt het feit dat de Raad voor de Rechtspraak in zijn advies slechts weinig extra zaken verwacht hier niet ook op? Naar het oordeel van de VVD-fractie gaat dit wetsvoorstel ook veel bureaucratie met zich meebrengen. De verkoper moet bijvoorbeeld bij combinatieverkoop van een toegangskaart met een zaak of een dienst onderscheid maken tussen de kale prijs van de toegangskaart en die van de andere zaak of dienst. Dat gaat een behoorlijke rompslomp geven. Zien de indieners dat ook zo? Kunnen de indieners ook reageren

Van der Burg

op het feit dat de Consumentenautoriteit dit ook signaleert?

Voor de burger geldt dat hij zelf bij de rechter via het civielrecht het te veel betaalde geld per kaartje moet gaan terughalen. Gaat de burger dit doen voor bijvoorbeeld € 100? Kortom, kunnen de indieners aangeven hoeveel burgers daadwerkelijk dit traject in zullen gaan en welke administratieve lasten hiermee gemoeid zijn voor dezelfde burgers? Graag ontvangt de VVD-fractie ook het advies van Actal op dit punt.

Het lijkt er verder op dat de indieners er onterecht van uitgaan dat de marktwerking wordt verstoord door de doorverkoop van tussenhandelaren. Ik heb bij de beantwoording van de zijde van de indieners in hun nota naar aanleiding van het verslag de statistische gegevens gemist die deze aannames van de indieners steunen. Er worden wel voorbeelden genoemd, maar daar blijft het bij. Ook de Raad van State signaleert dit punt. Kunnen de indieners alsnog aangeven op welke statistische gegevens zij hun aanname baseren? Sterker nog, uit onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen blijkt dat de tussenhandelaren maar 3,7% van het totale marktaandeel doorverkopen. Laten wij het op 5% houden voor het gemak. Dan rijst toch de vraag wat de indieners met veel bureaucratie willen regelen met dit wetsvoorstel.

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Voorzitter. Weet mevrouw Van der Burg wel dat dit Groningse onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de secundaire verkopers?

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik heb gezien dat er een opdracht voor gegeven is. Het valt mij ook op dat het een universiteit is geweest die het onderzoek heeft gedaan. Ik ga er tot het tegendeel bewezen is van uit dat de universiteit zich aan bepaalde codes heeft te houden, want zo gaat dat in dat wereldje. De universiteit kan niet zomaar onderzoeksgegevens op tafel leggen die de opdrachtgever welgevallig zijn.

Bovendien geven de indieners aan dat zij met verbazing kennis hebben genomen van dit onderzoek door de Rijksuniversiteit Groningen, terwijl dit onderzoek de enige statistische onderbouwing is in de hele memorie van toelichting. Kunnen de indieners aangeven waarom zij dit onderzoek min of meer in twijfel trekken, terwijl zij er zelf geen andere statistische gegevens tegenoverstellen en terwijl zij aangeven dat zij niet hebben kunnen bekijken hoe de onderliggende cijfers tot stand zijn gekomen? Dat vind ik heel raar bij een onderzoek van de universiteit. Op die vraag wil ik graag antwoord.

Door de indieners wordt verder gesuggereerd, niet onderbouwd, dat de secundaire marge de prijs zou beïnvloeden, maar 3,7%, zeg 5%, is toch veel te weinig om die prijs daadwerkelijk te beïnvloeden? Ik gaf al eerder aan dat ook de handhaafbaarheid van dit wetsvoorstel voor de VVD-fractie een groot zorgpunt is, juist waar het activiteiten vanuit het buitenland betreft. Tussenhandelaren kunnen namelijk uiterst eenvoudig uitwijken naar een land binnen of buiten de Europese Unie. Ik hoef dit de digitale expert van de Tweede Kamer, mevrouw Gerkens, niet uit te leggen. Zij en overigens ook haar mede-indiener weten toch als geen ander dat kaartverkoop voor een groot gedeelte via internet plaatsvindt? Dat is nu net wat zij willen beïnvloeden. De zelfregulering is in gang gezet en er is een branchever-

eniging en een gedragscode. Die bieden in elk geval meer transparantie, garanties en duidelijkheid voor de consument. Al met al lijkt het wetsvoorstel ons dan ook niet effectief. Ik wil hierop graag een reactie. Waarom wachten zij niet op die zelfregulering?

In het algemeen vraagt de VVD-fractie zich af hoe andere landen in de Europese Unie optreden tegen dit verschijnsel van doorverkoop van toegangskarten. En vooral, want daarover wordt helemaal niets gezegd: hoe effectief zijn die maatregelen? Daarom gaat het toch uiteindelijk? Hoe denken de indieners dat er nog kan worden gehandhaafd als tussenhandelaren zich vestigen buiten de Europese Unie? Hoe verklaren de indieners, zoals zij in de memorie van toelichting aangeven, dat marktpartijen niet in staat zijn om het probleem zelf op te lossen en dat de mogelijkheden zijn uitgeput, terwijl de Vereniging van Nederlandse Poppodia en Festivals aangaf tijdens de hoorzitting dat er voldoende mogelijkheden zijn om te reguleren? Ik vraag de indieners: wie heeft nu de juiste visie?

De VVD-fractie heeft de beantwoording van de indieners gemist op onze vragen over de consument die wordt beschermd door de Wet koop op afstand en over de consumentenbescherming die wordt geboden door bepaalde secundaire markten.

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Mevrouw Van der Burg heeft het even over de hoorzitting gehad. Ik was bij dezelfde hoorzitting en ik heb daar andere dingen gehoord. Ik heb juist het volgende gehoord van de festivalorganisatoren: juist met dit in onze hand hebben wij handvatten om wat te kunnen doen en nu hebben wij geen mogelijkheden om dat te doen. Dus ik weet niet bij welke hoorzitting u was, maar waar ik zat, heb ik gehoord dat zij zitten te springen om wetgeving.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Als ik iets zou moeten doen in dit kader, zou ik het ook makkelijk vinden als de overheid dat voor mij deed. Ik heb deze club, die ik expliciet heb genoemd, horen zeggen dat er wel degelijk nog mogelijkheden zijn. Er zijn ook andere clubs, waar ik ook brieven van heb gekregen, die zeggen: de overheid moet het doen. Ik geef u ook aan waar mijn twijfels zitten bij dit wetsvoorstel. Behalve de vraag of er überhaupt wel sprake is van marktverstoring, kun je wel een wet maken, maar als je die niet kunt handhaven, als je niemand kunt aanpakken, waar zijn wij dan mee bezig met elkaar? Daarover maak ik mij ernstig zorgen. Ik hoop dat u mijn zorgen deelt en dat de indieners hierop een beter antwoord hebben dan tot dusverre.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Eigenlijk had ik willen wachten tot mevrouw Van der Burg haar betoog had afgerond, maar omdat zij het nu zo nadrukkelijk over handhaving heeft, stel ik toch nu mijn vraag. De VVD-fractie is heel kritisch over het voorstel, maar het is ook heel duidelijk dat zij het niet direct helemaal wil afschieten. Gelet op haar kritische vragen over de handhaving, vraag ik mij af waar precies zij het bezwaar van de handhaving in ziet.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik ben inderdaad zeer kritisch, maar ik vind het ook netjes om in een debat de indieners van een voorstel, zeker als zij er veel werk van maken, de gelegenheid te bieden om mijn vragen goed

Van der Burg

te beantwoorden. Je oordeel vel je dan bij de tweede termijn of de stemming.

In allerlei adviezen, zoals die van de Raad van State of van de Consumentenautoriteit, organisaties die niet zomaar wat zeggen, wordt aangegeven dat er een heel groot handhavingsprobleem is. In stuk nr. 6 is te lezen dat de Consumentenautoriteit geen juridische grondslag zegt te hebben om in het buitenland, binnen de EU, te handhaven. Als probleem noemt zij dat zij zelfs binnen de Europese Gemeenschap geen bevoegdheden heeft, omdat zij, in tegenstelling tot in andere situaties, geen overeenkomst heeft waarin staat dat de Consumentenautoriteit het van het andere land overneemt. De Raad van State heeft ook nogal wat kritische noten over de handhaving gekraakt. Daar baseer ik mij op, en ook op gewoon gezond verstand.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Dan zou ik mevrouw Van der Burg graag twee zaken voorleggen. Ziet zij het probleem en vindt zij, als zij het probleem ziet, dat de situatie onwenselijk is en dat het probleem moet worden aangepakt? Op dit moment kunnen wij het probleem niet aanpakken, want professioneel doorhandelen is niet illegaal in Nederland. Maar op het moment dat het voorstel kracht van wet heeft gekregen, is professioneel doorhandelen gewoon illegaal. Met een beroep op de Europese regelgeving waarin staat dat een vrije markt niet mag leiden tot het kunnen uitoefenen van een criminele activiteit in het buitenland – in ieder geval binnen de EU – kun je zorgen voor handhaving, zelfs als het gaat om sites die vanuit het buitenland worden gerund.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Wij zijn zeker niet voor doorverkopen met woekerwinsten, maar wij vinden het pas wenselijk om in de markt in te grijpen als er daadwerkelijk sprake is van marktverstoring. Als je uitgaat van de 5% die de RUG heeft genoemd, vinden wij dat echt geen marktverstoring. Wij willen dus graag cijfers hebben van de indieners die aantonen dat er sprake is van een zodanige marktverstoring dat het gerechtvaardigd is om in te grijpen. Dat betekent dat je überhaupt moet nadenken over ingrijpen. De Raad van State geeft dat overigens ook aan.

Mevrouw Gesthuizen heeft het over handhaving binnen de EU. Het is net zo makkelijk om naar de Oekraïne te gaan, maar in haar advies over de uitvoeringstoets en de handhaafbaarheidstoets stelt de Consumentenautoriteit dat zij binnen de EU op dit moment niet de juridische grondslag heeft om in het buitenland op te treden en dat dit probleem niet valt onder de afspraken die de Consumentenautoriteiten hebben gemaakt om elkaar helpen. Daar zit ook een probleem.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Nu begrijp ik in ieder geval waar het probleem voor de VVD-fractie zit. Ik hoor mevrouw Van der Burg namelijk zeggen dat niet bekend is hoe groot het probleem is. Daaruit begrijp ik dat, als het probleem beduidend groter zou zijn, haar fractie het ermee eens zou zijn dat het zou moeten worden aangepakt, omdat zij het toch ook onwenselijk vindt.

Wanneer het om handhaving binnen en ook buiten de EU gaat, denk ik niet direct aan de Consumentenautoriteit. Als ik het goed heb begrepen, zullen de organisatoren die zitten te springen om deze wet, alle juridische

instrumenten aangrijpen om ervoor te zorgen dat zij, desnoods in den vreemde, hun recht kunnen halen.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik denk dat dat buitengewoon moeilijk wordt. Misschien zou dat binnen de EU nog kunnen, maar ik denk dat het een illusie is om te verwachten dat dit buiten de EU mogelijk is. Als de indieners daar een ander antwoord op hebben, hoor ik dat graag.

De VVD-fractie heeft dus de beantwoording van de indieners over de consumentenwetgeving gemist. Ik hoor daarover graag meer. Ook onze vragen over de aansprakelijkheid bij de eventuele annulering van een evenement als het wetsvoorstel in werking treedt, zijn nog niet beantwoord.

Al met al stel ik vast dat het initiatiefwetsvoorstel naar het oordeel van de VVD-fractie in de praktijk niet veel toegevoegde waarde zal hebben. De zelfregulering van de markt wordt niet afgewacht. Bovendien zal de rechtshandhaving in de praktijk moeilijk, zo niet onmogelijk blijken te zijn, vooral op internet en buiten de EU. Mijn fractie staat dan ook voorshands kritisch ten opzichte van dit wetsvoorstel.

□

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik vervang mijn collega Anker, die de behandeling van dit wetsvoorstel had voorbereid, maar die nu ziek op bed ligt.

Ik begin met een woord van dank voor de initiatiefnemers. Het is altijd te prijzen als Kamerleden gebruikmaken van hun recht van initiatief. Dat levert ook weleens verrassende combinaties op. Vandaag wordt een voorstel van de SP-fractie en de CDA-fractie behandeld. Het is goed om te zien dat ook de CDA-fractie blijkbaar tot het inzicht is gekomen dat marktwerking niet altijd zaligmakend is, al had die conclusie volgens mijn fractie op andere dossiers meer voor de hand gelegen.

Toch is het goed dat er aandacht is voor dit onderwerp. Als je als consument een kaartje krijgt thuisgestuurd waarvoor je € 100 hebt betaald, terwijl op dat kaartje de originele prijs van € 40 staat vermeld, dan voel je je gepakt. Zo voel je je al helemaal als je van het prijsverschil bij de aankoop niet bewust was. Tegelijkertijd blijft overeind staan dat je als consument toch € 100 voor het kaartje over hebt gehad. Het is daarbij soms maar wat de gek ervoor geeft.

Om de ticketmarkt goed te laten werken, is in ieder geval transparantie van belang. Daarin wordt met dit wetsvoorstel voorzien. Ook heeft dit initiatief de tussenhandelaren ertoe gebracht, een gedragscode op te stellen. Dat is in ieder geval al één vrucht van het vele werk dat met dit initiatiefwetsvoorstel is gemoeid. Het wetsvoorstel gaat echter verder dan het bevorderen van transparantie op de ticketmarkten. Dat roept bij de fractie van de ChristenUnie de nodige vragen op.

Om in te grijpen in een markt, moet je goede redenen hebben. Het overheidsbeleid is erop gericht om culturele evenementen en sportevenementen voor grote groepen toegankelijk te houden. Dat is een streven dat ook de ChristenUnie onderschrijft. De initiatiefnemers hebben echter nog onvoldoende aannemelijk gemaakt dat die toegankelijkheid zodanig in gevaar is dat het noodzakelijk en proportioneel is om met wetgeving in te grijpen. In de nota naar aanleiding van het verslag leek de motivering meer te berusten op het tegengaan van de woekerwin-

Cramer

sten dan op het waarborgen van de toegankelijkheid van evenementen. Ik moet dan ook zeggen dat de fractie van de ChristenUnie teleurgesteld was in de beantwoording van de vragen die wij daarover in de schriftelijke inbreng hebben gesteld. Daarom geef ik de initiatiefnemers graag de gelegenheid om mijn fractie alsnog van de noodzaak van dit wetsvoorstel te overtuigen. In dat kader stel ik ook de volgende vragen.

De schattingen van het percentage toegangskaarten dat wordt doorverkocht, lopen uiteen. Het is dus onduidelijk hoe groot het probleem is en of de toegankelijkheid van evenementen in het algemeen wel echt in gevaar is. De indieners sluiten niet uit dat van alle kaarten die in Nederland worden verkocht, slechts 3,7% wordt doorverkocht. Daarbij zijn er wel uitschieters bij bepaalde evenementen. Het is nogal wat om in zo'n situatie met wetgeving in te grijpen. Kunnen de initiatiefnemers zeggen hoe groot het probleem daadwerkelijk is? Waarvoor bieden zij met dit wetsvoorstel een oplossing? Bij hoeveel evenementen is de toegankelijkheid daadwerkelijk in gevaar geweest?

Bij evenementen waarbij het aanbod kaarten ruim is, zou de doorverkoop van kaarten lucratief zijn doordat wederverkopers misleidende informatie verstrekken, waardoor de consumenten zich niet bewust zijn van het feit dat zij te veel betalen. Dit laat echter onverlet dat, gezien het ruime aanbod, het gros van de kaarten tegen officiële prijzen te koop is. De toegankelijkheid is dan toch niet in gevaar? Bovendien levert de regeling voor oneerlijke handelspraktijken al een bijdrage aan het tegengaan van suggestieve websites en onvolledige informatieverstrekking. Ik hoor daarom graag waarom het noodzakelijk en evenredig is om een verbod op doorverkoop van toegangskaarten tegen een hogere prijs in te stellen.

Bij grote evenementen waarvoor het aanbod aan toegangskaarten gering is, lijkt het probleem zich meer voor te doen. Echter, de organisatie van dit soort concerten is in handen van een beperkt aantal organisatoren en er is geen sprake van een gering aantal toegangskaarten en officiële verkooppunten, zo stellen de initiatiefnemers in de memorie van toelichting. Juist deze categorie evenementen lijkt zich te lenen voor verkoop van kaarten op naam. De initiatiefnemers komen zelf met het voorbeeld van het Engelse Glastonburyfestival. Zij stellen dat dit festival erg populair is en dat het dus ieder jaar is uitverkocht, waardoor de investering gemakkelijk kon worden terugverdiend door de evenementenorganisator. Ik krijg graag nader toelichting waarom het voor deze categorie noodzakelijk en evenredig is om een verbod in te stellen op doorverkoop van toegangskaarten tegen een hogere prijs.

Het antwoord op onze vragen in de schriftelijke ronde was kort: er worden woekerwinsten behaald en dat is onacceptabel. Dat is toch iets anders dan dat de toegankelijkheid in het geding is. Laat er geen misverstand over bestaan: ook de fractie van de ChristenUnie vindt de situatie waarbij woekerwinsten worden gemaakt onwenselijk. Tegelijk moeten we wel constateren dat bij dit soort evenementen consumenten blijkbaar nog altijd bereid zijn om op de markt van vraag en aanbod deze hoeveelheid geld neer te leggen voor de tickets. Zoals ik al zei, het is soms net wat de gek ervoor geeft. Ik vind wetgeving om deze excessen tegen te gaan wel heel ver gaan, te meer daar er ook vraagtekens te stellen zijn bij de handhaafbaarheid van dit voorstel. Welke alternatie-

ven hebben de initiatiefnemers overwogen? Is het verplicht stellen van een gedragscode niet een betere weg om transparantie te garanderen en excessen tegen te gaan? Kunnen de initiatiefnemers aangeven waarom de overheid moet ingrijpen en voorbij moet gaan aan de eigen verantwoordelijkheid van de consumenten en de markt?

Ik heb een aantal opmerkingen over de handhaafbaarheid. De voorgestelde regeling is in beginsel alleen geldig in de Nederlandse context. Als in Nederland gevestigde tussenhandelaren de grens oversteken, kan de Consumentenautoriteit niet meer handhaven, zo geeft zij zelf aan. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat buitenlandse bedrijven de dienstverlening zullen overnemen. En ja, de consument kan bij de Nederlandse rechter een vordering instellen tot terugbetaling van het te veel betaalde bedrag, maar de gang naar de rechter vormt een forse drempel. Daarnaast geeft de Consumentenautoriteit aan dat er een aantal ontsnappingsroutes is voor tussenhandelaren, zoals combinatieverkoop. Ik krijg hier graag een reactie op van de initiatiefnemers. Hoe groot is de kans dat de consument daadwerkelijk zijn gelijk kan halen en daadwerkelijk bescherming kan ontlenen aan deze regeling? Ik hoor hier ook graag de regeringsvisie op.

De initiatiefnemers stellen dat een eventuele belemmering van het intracommunautaire dienstenverkeer kan worden gerechtvaardigd op basis van dwingende redenen van algemeen belang. Ik wil daar graag een toelichting op. De omvang van het probleem is namelijk nog niet duidelijk. De initiatiefnemers spreken in de nota naar aanleiding van het verslag vooral over het tegengaan van woekerwinsten, terwijl in de memorie van toelichting de toegankelijkheid leidend is. De ChristenUnie vraagt zich af of dit daadwerkelijk voldoende grond is om te spreken van dwingende redenen van algemeen belang. Ook hierop hoor ik graag een toelichting van de indieners. Ook ben ik benieuwd naar de mening van de minister op dit punt.

Ik rond af. Ik begrijp de wens van de initiatiefnemers om een aantal ongewenste excessen te bestrijden. De ChristenUnie waardeert de poging die de initiatiefnemers hiertoe doen. Tegelijkertijd zijn er nog heel veel losse eindjes, bijvoorbeeld de vraag hoe groot het probleem is. Dit is voor de proportionaliteit van de voorgestelde regeling en de houdbaarheid met betrekking tot Europese regelgeving wel degelijk van belang. Ook de handhaafbaarheid in het digitale tijdperk waarin wij leven stelt ons voor deze vragen. Ik hoop dat de initiatiefnemers in hun beantwoording deze twijfels bij mijn fractie kunnen wegnemen.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Wanneer is het de ChristenUnie te veel? Vanaf welk percentage komt de toegankelijkheid in het geding, volgens de heer Cramer?

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Ik zeg eerlijk dat ik dit een heel erg moeilijke vraag vind. De toegankelijkheid is in het geding wanneer je kunt constateren dat iets niet meer toegankelijk is voor een brede doelgroep. Dat is niet aangetoond. Ik vraag de indieners dus om dat aan te tonen. Ik durf niet te zeggen om welk percentage het gaat. Wij hebben vanmiddag in de fractie wat zitten te filosoferen. Voor bijvoorbeeld een concert van René Froger heb je misschien wel een heel andere doelgroep en is de toegankelijkheid misschien eerder in het geding

Cramer

dan bij een groot galaconcert van onze grote walskoning, André Rieu. Daar gaat een ander soort publiek heen. Kunnen wij dat met ons allen vangen in een regeling? Dat is de vraag van de ChristenUnie. Wij zijn daar niet uit. Wij hebben daarover kritische vragen gesteld en ik vraag aan de indieners die vragen te beantwoorden.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Ik begrijp hieruit dat de heer Cramer heel eerlijk toegeeft – alle respect daarvoor – dat zijn fractie er eigenlijk niet uit is wanneer je nu kunt spreken van een probleem met de toegankelijkheid. Dan zou je ook kunnen zeggen: als de prijs van 70% van de kaartjes drie keer over de kop gaat, bestaat voor 30% van die kaartjes voor u en mij nog steeds de mogelijkheid om een kaartje tegen de gewone prijs te kopen. Dat zou je kunnen zeggen tot het allerlaatste kaartje via de gewone verkoop verkocht wordt. Ik daag de heer Cramer toch uit om samen met mij vaststellen wanneer dat percentage te hoog wordt.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Dat percentage wordt te hoog als de toegankelijkheid in het geding komt. Dat is met dit wetsvoorstel niet aangetoond. De toegankelijkheid is in het geding als van een brede doelgroep, van de verschillende typen mensen die naar zo'n concert willen gaan, geconcludeerd wordt dat de helft daar niet kon komen. Dat staat nog even los van de natuurlijke beperktheid van het aantal stoelen bij een concert, toneelvoorstelling of wat dan ook. Er zit altijd een natuurlijke begrenzing aan. Als groepen worden uitgezonderd van deelneming, dan denk ik dat wij met elkaar een discussie hebben. Dat is echter niet aangetoond in het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen. Als bij grote evenementen 20% van de kaarten via de zwarte markt verkocht is, dan zijn er kennelijk mensen die er een hoge prijs voor willen betalen. Door de natuurlijke beperktheid die dat soort concerten heeft, moeten wij dat misschien met ons allen maar accepteren.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Nu gaat het misschien om een percentage van 20 en wellicht gaat het in de toekomst om nog hogere percentages omdat het maar door kan gaan. Het wordt natuurlijk een heel handeltje en de percentages lijken mij al te stijgen. Wanneer wij wel overgaan tot regelgeving, heeft de reguliere verkoop daar weinig last van. Ik hoop dat de heer Cramer dat erkent. Wat dat betreft kan er geen zwaarwegend bezwaar tegen regelgeving zijn, als wij daarmee een probleem van enige omvang oplossen.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Nu worden allerlei dingen aan elkaar geknoopt. Laat ik het kort samenvatten: overtuig de fractie van de ChristenUnie van de noodzaak van overheidsingrijpen omdat er echt een marktverstoring is. Dan zal mevrouw Gesthuizen ons aan haar zijde hebben.

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): De heer Cramer vroeg hoe het zat met de schade die in feite wordt aangericht door de secundaire verkopers. Dat is volgens hem niet aangetoond. Er zijn mensen die bereid zijn om meer te betalen. Het gaat echter niet alleen om de bereidheid, maar ook om de vraag of zij meer kunnen betalen. Ik kan een voorbeeld geven. Een jaar geleden was Muse één keer in Nederland, in Ahoy. De verkoop

startte op zaterdagochtend om 10.00 uur. Om 30 seconden over 10.00 uur wilde mijn zoon kaartjes kopen via de website. Uitverkocht. Dat kan alleen maar omdat er een paar van die grote jongens tussen zitten die de kaartjes opkopen. Gelukkig is een Limburger ook zo in Keulen en daarvoor waren nog wel kaartjes, maar hier in Nederland was het afgelopen uit.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Wat is de vraag van mevrouw Aasted Madsen-van Stiphout?

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Mijn vraag is of de heer Cramer ooit zijn oor te luister legt bij de jongeren in zijn omgeving. Zij lopen daar vaker tegenaan. Het lijkt mij sterk dat hij dat nooit heeft gehoord.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Onze beleidsmedewerker die dit onderwerp heeft voorbereid, is zelf een jongere. Binnen onze fractie zijn een heleboel jongeren. Zij zeggen dat er best wel eens beperkingen zijn, maar dan moet je ook vragen wat er voor zo'n kaartje betaald moest worden. Is de toegankelijkheid, of überhaupt de beschikbaarheid, een discussiepunt? Is een website die niet goed werkt een discussiepunt? Dat heeft mevrouw Aasted Madsen-van Stiphout mij niet verteld met dit voorbeeld. Ik weet nog helemaal niets van de daadwerkelijke blokkering door de wederverkoop of over de vraag of dat concert wel of niet goed bezocht is. Dat heeft zij daarmee niet aangetoond. Er zullen best obstructies zijn. Dat horen wij allemaal wel eens. Feit is echter dat overheidsingrijpen alleen maar gerechtvaardigd is bij een ernstige marktverstoring. De ChristenUnie-fractie vraagt zich af of dat kan worden aangetoond. Op basis van onze vragen in de nota naar aanleiding het verslag is dat niet gebeurd.

□

De heer **De Roon** (PVV): Voorzitter. Het betreft een betrekkelijk eenvoudige wetswijziging in het belang van consumenten. De bescherming van consumenten is een doel waarin de PVV-fractie zich met overtuiging kan vinden. Wat de indieners van het wetsvoorstel nastreven, voor zover het de bescherming van de kopers van toegangsbewijzen betreft, kan dan ook zeker op onze sympathie rekenen.

Ging het enkele jaren geleden in advertenties in de krant nog om enkele toegangskaarten van een paar handelaren, thans zijn het voor een aanmerkelijk deel professionele tussenhandelaren, die bij de start van de voorverkoop de toegangskaarten opkopen en deze vervolgens tegen een hogere, en soms een aanmerkelijk hogere, prijs doorverkopen. De indieners merken op dat het aandeel van die tussenhandelaren blijft groeien.

Dat brengt mij op een aantal vragen. Hoe omvangrijk is dat aandeel nu werkelijk? De daadwerkelijke grootte en de impact van het wederverkopen zijn voornamelijk onbekend. Kunnen de indieners daarover uitsluitsel geven? Hoe omvangrijk is het probleem? Hoeveel winst maken tussenhandelaren eigenlijk? Bestaat daarover empirisch onderzoek? Waaruit blijkt dat het aandeel van de tussenhandelaren, zoals de indieners betogen, inderdaad toeneemt? Kunnen zij iets zeggen over de groei in de afgelopen vijf tot tien jaar?

De Roon

Wij kennen natuurlijk de berichtgeving over de soms schandalige woekerprijzen die tussenhandelaren vragen. Het is mij echter niet duidelijk of dit een omvangrijk aandeel is in de markt van toegangsprijzen of dat het een betrekkelijk marginaal verschijnsel is. Ik hoop dat de indieners ons daarover nader kunnen en willen informeren. Vinden de indieners met mij dat een wetswijziging als het voorliggende voorstel vooral zinvol kan zijn als duidelijk kan worden vastgesteld dat je er een groot en niet slechts een marginaal probleem mee te lijf gaat? Nogmaals: kunnen de indieners aantonen dat het probleem van de woekerprijzen in de tussenhandel een groot volume heeft? Als dat niet het geval is, zijn de indieners dan alsnog bereid om zo'n onderzoek te doen plaatsvinden? Graag hoor ik ook van de bewindslieden een advies op dit punt. Zijn zij het met mij eens dat het aanpakken van een maatschappelijk probleem met een wetsvoorstel als dit eigenlijk alleen zinvol is als vastgesteld kan worden dat het maatschappelijke probleem zich niet slechts marginaal, maar structureel en in een grote omvang voordoet?

Zijn de indieners het met de ondernemers uit de branche van de wederverkopers eens dat de beperking van een prijsopslag op toegangsbewijzen bij wederverkoop tot maximaal 10% betekent dat de tussenhandel in deze toegangsbewijzen effectief de nek wordt omgedraaid? Volgens ondernemers uit de branche is er met niet meer dan 10% prijsopslag geen droog brood te verdienen. Erkennen de indieners deze zienswijze? Hebben zij zich daarvan rekenschap gegeven en is dat inderdaad hun bedoeling?

Hoe beoordelen de indieners het argument dat de wederverkoop van toegangsbewijzen met winstopslag tot gevolg heeft dat belangstellenden, die zich niet al ver van tevoren kunnen vastleggen op de aanschaf van een kaartje, zich vlak voor het concert of de wedstrijd op het laatste moment tegen een hogere prijs van een toegangsbewijs kunnen verzekeren? Ik hoop dat de indieners dat voordeel zien. Het is immers in het belang van consumenten dat die mogelijkheid er is.

Het is bekend dat woekerprijzen bij de doorverkoop van toegangskarten en verkoop van karten zonder dat überhaupt de datum van het evenement bekend is gemaakt, niet in het belang zijn van de consument. Ook het niet op een toegangsbewijs vermeld staan van de oorspronkelijke verkoopprijs van de eerste verkoper is in onze ogen niet in het belang van consumenten. Wij zullen een betere regeling op dat punt graag steunen. De consument heeft uiteraard zelf ook een verantwoordelijkheid om opletten genoeg te zijn, maar daartoe is wel vereist dat de originele verkoopprijs op de kaartjes en op de aanbiedingen van wederverkopers wordt vermeld. Nogmaals, dat deel van de initiatiefwet wil ik in ieder geval graag steunen.

De indieners noemen de consument de dupe van de huidige situatie, maar zij hebben ook de redenering dat de woekerwinsten reputatieschade opleveren voor artiesten en organisatoren. En dan begin ik me toch af te vragen voor wie deze regeling nu eigenlijk is bedacht. Zijn de organisatoren en artiesten de dupe van hun eigen succes en moeten wij dat als wetgever maar zien op te lossen? Naar het schijnt is er vraag naar enige flexibiliteit in verkooptijden en -data en kunnen primaire verkopers daar niet altijd aan voldoen. Los je dan de problematiek wel op door het te forceren met een wettelijke regeling?

Erkennen de indieners het risico dat bij een wettelijk inperking van de tussenhandel zoals zij die voorstaan – ik doel met name op de 10%-regeling – diezelfde tussenhandel uitwijkt naar het buitenland en zich door middel van het internet blijft bedienen van de Nederlandse markt? Als de indieners dat erkennen, is natuurlijk de volgende vraag: wat willen zij doen om dat tegen te gaan? Wat stellen zij daarvoor voor? Ik hoop dat dit punt niet wordt afgedaan met drie regeltjes; ik wil echt graag een gedegen antwoord. Ik vind dit erg belangrijk. Ik wil ook graag een uitvoerige advisering van de bewindslieden hierover. Hoe beoordelen zij de uitwijkmogelijkheid voor de tussenhandel? Zal daardoor de wettelijke regeling die de indieners voorstaan niet feitelijk worden ontkracht? Als de bewindslieden denken dat dit zo is, wat zouden zij dan adviseren om het tegen te kunnen gaan?

□

Mevrouw **Vos** (PvdA): Voorzitter. Laat ik allereerst de indieners danken voor dit wetsvoorstel en voor de energie en tijd die zij erin hebben gestoken. Het is altijd goed om te zien dat zo veel collega's deze noeste wetgevende arbeid verrichten.

De PvdA ondersteunt het doel van dit wetsvoorstel. Het doorverkoop van kaartjes heeft vooral toegevoegde waarde voor de doorverkopers, nauwelijks voor de consument en al helemaal niet voor de cultuur. Voor organisatoren van culturele evenementen is het frustrerend dat concerten, evenementen of andere culturele uitingen door de massale opkoop direct uitverkocht zijn en dat cultuur op die manier eigenlijk duurder wordt voor mensen zonder dat er extra geld voor cultuur beschikbaar komt. De doorverkoop kan ook slecht uitpakken voor de veiligheid. Als organisatoren geen controle meer hebben over wie de kaartjes koopt, kunnen bijvoorbeeld hooligans die geregistreerd staan, niet worden geweerd. En die paar consumenten die het niet erg vinden om op het laatste moment toch nog een duurder kaartje te kopen voor een uitverkocht concert – er zijn in mijn fractie een paar van dergelijke consumenten – kunnen dat alsnog doen, maar dan wel via het particuliere circuit of via de doorverkopers, die dan echter geen woekerwinsten kunnen maken. In feite beperkt het wetsvoorstel dus onnodige transactiekosten. Het beperkt gewoon een tussenkanaal dat die transactiekosten letterlijk en figuurlijk verhoogt. Ik kan geen voordelen voor de economie verzinnen van dit type tussenhandel, behalve dan een heel klein beetje extra werkgelegenheid voor de bonafide tussenpersoon. De markt leidt vaak tot efficiënte uitkomsten, dat moet gezegd, maar er bestaat ook zoiets als een overbodige markt. Dat zien we bijvoorbeeld aan de markt voor overbodige verzekeringen. Daar lijkt ook deze tussenhandel mij een uitstekend voorbeeld van. De indieners graven een diepe greppel om dit Bokito-aapje heen, om maar eens bij de woorden van de partijleider van de sociaaldemocraten te blijven.

Wat de PvdA betreft, is het doel van deze wet dus goed, want er wordt wel ruimte gelaten voor de doorverkoop. Maar dat is dan doorverkoop die gewoon moet kunnen, omdat iemand bijvoorbeeld ziek is of moet werken en niet naar een concert of een voetbalwedstrijd kan. Ook de bonafide tussenpersonen kunnen blijven bestaan, maar hun winsten worden wel wat beperkt. Het wetsvoorstel beoogt ook bij te dragen aan het beperken

Vos

van agressiviteit rond het doorverkopen. We hebben daarover bij de hoorzitting verschrikkelijke verhalen gehoord. Ik hoop dat het doel wordt bereikt. De Raad voor de rechtspraak heeft hier ook een redelijk kort advies over gegeven. De raad vreest niet dat het aantal rechtszaken als gevolg van het invoeren van dit wetsvoorstel erg groot zal zijn. De raad vreest ook niet voor een tekort aan capaciteit.

Toch heeft mijn fractie wel een aantal vragen. Die gaan vooral over de effectiviteit, de handhaving en de vraag of de kosten opwegen tegen de baten. Ik begin met de effectiviteit. Een aantal collega's heeft het al gezegd: de verkopers kunnen zich verplaatsen naar het buitenland, en wellicht niet eens binnen Europa. Ik neem aan dat een van de indieners van dit initiatiefwetsvoorstel die echt alles weet over internet en die waarschijnlijk ook het boek *The world is flat* heeft gelezen, weet dat inmiddels zelfs tekenfilms op verschillende plekken in de wereld worden gemaakt. Dan zal ook de verkoop van zoiets simpels zich zo kunnen verplaatsen naar India, waar erg veel goed Engels sprekende mensen werken en goede handelaren zijn. Mocht die verkoop zich verplaatsen naar het buitenland, dan stellen de indieners dat de branche zelf het grensoverschrijdend toezicht zou moeten regelen. Ik vraag mij af hoe de indieners zich dat precies voorstellen. Kost dat niet zo veel menskracht bij de branche dat de baten niet opwegen tegen de kosten? Het zal het primaire kanaal, de organisatoren zelf, geen extra cent opleveren omdat, voor zover ik het kan zien, het wetsvoorstel niet leidt tot meer verkoop door de branche zelf. Graag een reactie van de indieners daarop.

Hoe moeten websites als eBay en Marktplaats, waarop heel veel van die kaartjes worden aangeboden, de advertenties controleren? Ze hebben inderdaad mensen die zeer ongewenste advertenties direct eraf halen, bijvoorbeeld als baby's te koop worden aangeboden. Maar is het dan ook redelijk te veronderstellen dat ze al die aanbiedingen van die tickets, de prijzen en de originele prijzen gaan controleren?

Ik kom op het waterbedeffect. Wij hebben dat altijd als wij iets proberen te verbieden. Wij drukken ergens op en vervolgens komt het ergens anders naar boven. De vrees bestaat dat het aanbod weer ondergronds gaat en illegaal wordt, dat het dan nog slechter valt aan te pakken en dat het misschien met nog meer list, bedrog en agressiviteit gepaard gaat. Stel dat het waterbedeffect ertoe leidt dat de handel zich weer naar de straat verplaatst: voor de stadions en concerthallen. Wat gebeurt er dan? Dat is namelijk nog minder te controleren. Ik kan mij zo voorstellen dat dit ook weer met agressiviteit gepaard gaat. Zouden de indieners op dit waterbedeffect willen reageren?

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Deelt mevrouw Vos met mij de mening dat als de handel uit het zicht verdwijnt, het meteen op de site komen van de secundaire verkoper in ieder geval afgelopen is? Immers, dat is dan ook niet meer in het zicht. Dat is namelijk het grote probleem. Mensen denken een kaartje te kopen bij de organisator van een concert of voetbalwedstrijd, maar kopen dat in feite bij een secundaire verkoper. Pas als zij het kaartje thuis krijgen, komen zij erachter dat zij genept zijn.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Dit wetsvoorstel probeert dat precies aan te pakken. Het is ook goed als dat zo gaat

lukken. Ik heb het over het geval dat het helemaal niet meer via de tussenhandelaar gaat die een nette inschrijving bij de KvK heeft, maar dat het zich verspreidt over allerlei particulieren die helemaal niet ingeschreven staan, zelfs over particulieren in het buitenland, of dat het zich verspreidt naar de straat. Het voorbeeld dat mevrouw Aasted Madsen-van Stiphout noemt, gaat volgens mij gewoon aangepakt worden met dit wetsvoorstel. Ik hoop inderdaad dat het daartoe beperkt blijft. Maar ik wil wel gewoon van de indieners weten hoe zij hebben gedacht over dit fenomeen.

Voorzitter. Een ander punt is de aanbodzijde. Die is redelijk oligopolistisch, zeker als wij het hebben over de heel populaire evenementen. Ik heb nog niet gehoord dat een korfbalwedstrijd met dit probleem te maken heeft gehad. Het gaat vooral om voetbalwedstrijden. Daarin is de KNVB natuurlijk een redelijke monopolist. Ook gaat het om de grote concerten van de organisaties Mojo en Ticketmaster, waar iedereen graag naartoe gaat. Deze gaan ook nog fuseren. Zijn de indieners niet bang dat deze marktleders een te dominante positie krijgen, waardoor ze de prijzen dus kunnen vaststellen, en dat dit wetsvoorstel daar niets aan zal afdoen of zelfs zal bijdragen aan die dominantie marktpositie?

Dan nog even over de consument. De kosten van de consument om zijn recht te halen als hij dan toch in de fuik is gelopen, zijn niet gering. Ik kan mij slecht voorstellen dat iemand die voor een paar tientjes het schip in is gegaan, naar de rechter zal stappen. De indieners wijzen daarbij op het collectieve actierecht, waar overigens ook nog een ander over te zeggen valt in EU-verband, en de bereidheid van organisatoren om zo'n actie dan te ondersteunen. Is het niet handiger om dit soort klachten bij een geschillencommissie onder te brengen? Ik heb op de site van de geschillencommissie gekeken. Er is inderdaad nog geen aparte commissie voor dit type handel. Maar ik kan mij zo voorstellen dat dit bij een bestaande commissie ondergebracht kan worden, ervan uitgaande dat het om in Nederland gevestigde ondernemingen gaat. Graag een reactie van de indieners, en wellicht van het kabinet, op de mogelijkheid om die laagdrempelige geschillencommissie hierbij te betrekken.

Dan iets over de kosten en de baten. De Consumentenautoriteit heeft een beperkt aantal fte's en de indieners schatten dat de uitvoering van het wetsvoorstel maximaal ongeveer drie extra fte's zal kosten. Dat lijkt beperkt, maar is toch een aanzienlijke uitbreiding van het aantal fte's bij de Consumentenautoriteit. Nog even naar aanleiding van de discussie tussen een aantal collega's: ik kan mij wel een aantal problemen voorstellen waarvoor ik dolgraag ook wat extra fte's bij de ConsumentenAutoriteit zou willen hebben. Daarbij denk ik aan een bepaalde telecomaandbieder die nog steeds oudere mensen lastigvalt. Ik denk aan een energiebedrijf dat op zeer agressieve wijze energiecontracten verkoopt, maar bijvoorbeeld ook aan financiële fraude. Daaraan gaan miljarden verloren. Vorige week zat ik in een AO en merkte daar dat dit tot ontzettend veel psychische schade leidt bij mensen. Ik zou ook graag zien dat de Consumentenautoriteit daaraan extra fte's besteedt. En dan kijk ik naar dit probleem. Ik vind cultuur heel belangrijk, maar ik zou graag van de indieners willen weten of zij over deze vraag hebben nagedacht. Hoe verantwoord is het aantal extra fte's, terwijl er nog zo veel andere consumenten-

Vos

problemen zijn die ook heel diep ingrijpen in het welzijn van consumenten. Die zou de Consumentenautoriteit ook kunnen aanpakken met wat extra fte's.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Heeft mevrouw Vos de uitvoeringstoets van de Consumentenautoriteit gelezen? Daarin stond dat als de markt van aanbieders blijft zoals nu, dus dat men keurig via de Nederlandse websites aanbiedt en niet naar het buitenland gaat, het naar schatting om drie fte's gaat, maar dat het een veelvoud daarvan zal zijn als gebeurt waarvoor wij bang zijn.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Ja, dat heb ik inderdaad gelezen, en vandaar ook mijn amendement waarover ik net wat wil gaan zeggen.

Voorzitter. Juist omdat het op voorhand heel lastig is om vast te stellen wat de effecten zullen zijn van de wet, zoals het waterbedeffect, de handhavingscapaciteit, een verplaatsing naar het buitenland of nog iets anders, lijkt het ons heel goed dat wij dit wetsvoorstel heel snel gaan evalueren. Wij moeten namelijk geen wetten maken die een wassen neus blijken of die heel veel handhavingscapaciteit kosten. Ik heb een amendement dat voorziet in een snelle evaluatie. Dat kan volgens mij ook, omdat de omloopsnelheid van de handel waarover wij het hier hebben redelijk groot is. Er worden elke dag populaire concerten of voetbalwedstrijden aangeboden. Wij zouden, zeker als wij dat nu al besluiten, binnen een jaar na inwerkingtreding van het wetsvoorstel die evaluatie kunnen hebben. Ik kan mij voorstellen dat daar een aantal verbeterpunten uitkomen. Ik wil dan niet gelijk deze wet afschieten, maar redelijk snel na de verbeterpunten de thermometer er nog eens insteken. Daartoe strekt mijn amendement. Ik ben ook benieuwd wat de indieners vinden van de frequentie die ik voorstel in het amendement.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Moet de Kamer zich niet eerst afvragen of een wet überhaupt effectief zal zijn, voor wij het hebben over evaluaties? Wij moeten niet zeggen: wij gaan de wet vast invoeren en dan gaan wij evalueren. Als een wet eenmaal is ingevoerd, zijn er vaak heel veel kosten voor gemaakt. Heel veel partijen moeten zich aanpassen. Is dit dan niet vreemd? Dat is toch een rare manier van wetten maken?

Mevrouw **Vos** (PvdA): Ik denk dat wij in deze Kamer wel vaker wetten invoeren waarvan wij al heel snel kunnen vaststellen dat zij niet effectief zijn. Zeker met dit wetsvoorstel is het punt dat wij dat niet van tevoren kunnen vaststellen. Daarom vind ik het op zichzelf wel te overwegen – maar dat hangt ook van de beantwoording van de indieners af – om het gewoon in de praktijk te laten blijken.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Betekent dit dat u de adviezen die onder andere de Consumentenautoriteit heeft gegeven – maar er zijn andere instanties die dat ook hebben gedaan en die heel duidelijk aangeven waarom bepaalde zaken niet kunnen worden gehandhaafd – naast u neerlegt? Vindt u die niet van waarde?

Mevrouw **Vos** (PvdA): Nee, het is wat u net zei. De Consumentenautoriteit zegt in haar advies dat wij het kunnen doen, mocht het zich beperken tot Nederland en makkelijk handhaafbaar zijn. De Consumentenautoriteit

heeft niet gezegd dat het per definitie niet handhaafbaar is.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): De Consumentenautoriteit heeft het heel duidelijk gezegd. Zij geeft zelf aan dat de kans heel groot is dat de websites naar landen binnen of zelfs buiten de EU gaan en dat zij eigenlijk vrijwel geen mogelijkheid heeft om die te handhaven. Dat staat vrij hard in het advies.

Mevrouw **Vos** (PvdA): U hebt het zelf over "de kans dat". Wij weten niet of die kans zich voordoet. Wij kunnen eindeloos heen en weer draaien. In deze Kamer hebben wij wel vaker debatten over de status van wetenschappelijk onderzoek en dergelijke, maar in sommige gevallen moet je het gewoon uitproberen. Een andere vraag is deze: stel dat deze wet niet werkt, zijn de indieners dan bereid om misschien met een horizonbepaling of op een andere wijze aan te geven dat wij de wet, die dus niet werkt en wellicht dan ook overbodig is, gaan beëindigen? Dat zouden wij overigens vaker moeten doen in deze Kamer.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Collega Vos neemt collega Van der Burg de maat als het gaat over de kansen. Vervolgens vraagt zij of de indieners het ermee eens zijn dat, als de kans zich voordoet, er toch een horizonbepaling in het wetsvoorstel moet worden opgenomen. Dat vind ik wat merkwaardig.

Mijn vraag gaat om het volgende. Er moet sprake zijn van een zware verstoring van de markt, een ernstige situatie, voordat overheidsingrijpen gerechtvaardigd is. Ook in Europees verband. Dat geldt dus niet alleen voor de Nederlandse regelgeving, maar ook voor de Europese regelgeving. Daarover heb ik mevrouw Vos eigenlijk niet gehoord. Wat is haar mening daarover?

Mevrouw **Vos** (PvdA): De heer Cramer kon geen antwoord geven op de vraag die ook mevrouw Gesthuizen stelde, namelijk: wat is zwaar? Dat weten wij niet. Er is tenminste geen hard criterium voor de vraag wat een zware verstoring is. Uit het rapport blijkt misschien dat daarvan sprake is bij 5% van de kaartjes. Als je echter een doorsnee neemt van de populaire concerten en evenementen, dan is dat percentage veel groter. Daar gaat dit wetsvoorstel om. Als wij weten dat 0,05% van de Nederlandse witte mannen af en toe een inbraak pleegt, dan zeggen wij toch ook niet dat inbraken niet verboden hoeven te worden omdat slechts zo weinig mensen die plegen?

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Dat is echt een heel fout voorbeeld, want inbreken is gewoon het stelen van iets wat van een ander is. In dit geval betaal je een prijs, waarvan je misschien zegt dat het de gek is die dat geeft en dat hij dat zelf moet weten. Het gaat erom dat overheidsingrijpen gerechtvaardigd moet zijn en dan praat je over een ernstige marktverstoring. Ik ben eerlijk geweest en heb gezegd dat ik het niet weet, ook niet op basis van de antwoorden van de indieners. Mevrouw Vos suggereert echter dat zij het wel weet.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Nee, dat suggereer ik helemaal niet!

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Mevrouw Vos, op grond

Vos

van welke reden acht u overheidsingrijpen dan gerechtvaardigd?

Mevrouw **Vos** (PvdA): Ik vind dat gerechtvaardigd – ik weet niet of de heer Cramer bij de hoorzitting was – omdat de tussenhandel met nogal wat problemen gepaard gaat. Ik zal dat uitleggen aan de hand van mijn visie op de markt. Als er een markt ontstaat die totaal overbodig is en totaal geen bijdrage levert aan de culturele sector, ook niet aan veiligheid, vind ik dat soort optreden eigenlijk wel gerechtvaardigd.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Ik vraag het nog een keer. Op basis waarvan concludeert mevrouw Vos dat de markt niks toevoegt of er niks aan afdoet? Wij voeren een iets andere discussie over de woekerwinsten. De aanleiding voor dit wetsvoorstel was echter een verstoring van de marktorde, maar die is niet aangetoond.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Terecht. De hele Kamer wil de woekerwinsten aanpakken. Dat wordt in het wetsvoorstel geregeld. In het wetsvoorstel wordt echter de tussenverkoop an sich niet verboden. Die kan nog steeds plaatsvinden. Dat vind ik ook het goede en evenwichtige van het wetsvoorstel. Het kan dus wel, met maximaal 10% winst. Als ik ziek ben en niet naar U2 kan gaan, kan ik mijn kaartje nog steeds verkopen. In dit wetsvoorstel wordt juist geprobeerd te focussen op de woekerwinsten.

Voorzitter, nog een laatste opmerking. Het helpt ook als consumenten weten van deze wet. Als degenen voor wie deze wet bedoeld is, meewerken door bijvoorbeeld wat vaker aan de bel te trekken omdat zij van hun rechten kennis hebben, zal dit ook bijdragen aan de handhaving. Is nu met de branche afgesproken hoe zij nog meer dan nu op de kaartjes, of bij de concertuitingen, of bij de voetbalwedstrijden de consumenten op een makkelijke wijze informeert over het nieuwe recht, omdat consumenten moeten letten op de originele prijs en er maximaal 10% meer gevraagd mag worden? Deze wet staat of valt ook met de actiebereidheid en bewustwording van consumenten. Het is misschien een idee – ik zeg dit ook tegen de mensen in de zaal die er wellicht belang bij hebben – om populaire artiesten of voetballers het komende jaar, wanneer de wet in werking is getreden, op een heel simpele wijze en wellicht met een leuk liedje de wet te laten aankondigen en verspreiden.

□

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Voorzitter. Ik sluit mij aan bij alle woorden van waardering voor de indieners. De CDA-fractie steunt het voorstel. Mijn fractie is ervan overtuigd dat wij echt een probleem aanpakken. Het feit dat de tussenhandel bij voorbaat al aangaf dat men naar het buitenland zal gaan, is toch een bewijs dat men er smakken geld mee verdient? Anders deed men dat toch niet? Dan was die sector toch niet zo bloeiend? De heer Cramer kan dan wel zeggen dat het maar is wat de gek ervoor geeft, maar niet iedere gek kan betalen wat gevraagd wordt. Dit wetsvoorstel is een goede bijdrage om concerten, voetbalwedstrijden en evenementen toegankelijk te maken voor iedereen, ook voor mensen met een smalle beurs.

Wat zijn de gevolgen als dit wetsvoorstel wordt aangenomen? De KNVB smeekt om invoering van dit wetsvoorstel. Er worden namelijk kaartjes verkocht aan Ajax-supporters die toevallig wel in het vak van de Roda-supporters terechtkomen. Ik kan me wel ongeveer voorstellen wat er dan in Limburg aan de hand is. Ook om veiligheidsredenen zou het doorverkopen van kaartjes dus voorkomen moeten worden. Daarnaast heeft mevrouw Gesthuizen al opgesomd wat de gevolgen voor de organisatoren zijn, als kaartjes massaal naar de tussenhandel gaan. Daarnaast hebben de organisatoren soms te maken met subsidiegevers. Die zijn natuurlijk ook niet gek. Als kaartjes voor zulke prijzen de markt op gaan, lopen zij in feite het risico dat hun relatie met de subsidiegever verstoord raakt omdat de markt verstoord is.

De consument moet in feite beschermd worden. Er wordt nu heel sterk ingestoken op de Consumentenautoriteit. Ik hoop altijd dat wij kunnen voorkomen in plaats van beboeten. Voorkomen kan bijvoorbeeld, als wij met deze wet in de hand de sites die tickets aanbieden voor meer dan 110% van de originele waarde eraf kunnen gooien. Wij zeggen gewoon: dit mag je niet aanbieden voor die prijs, de site gaat op zwart. Dan voorkom je ook dat mensen onwetend bij de tussenhandel terechtkomen in de veronderstelling dat zij bij de reguliere verkoper zijn.

Ik kom bij de verkoop- en veilingssites: de Marktplaatsen en eBay ...

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Als ik zo het vertrouwen hoor dat wij die sites even gaan afsluiten, denk ik: leven wij in China? Graag krijg ik een antwoord van mevrouw Aasted.

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Ik weet dat de techniek heel veel kan, meer dan ik kan bevatten. Ik verwacht dat er mogelijkheden zijn, zeker voor de sites uit Nederland, maar ze gaan naar het buitenland. Maar volgens mij hebben ze in China uitgevonden hoe je heel goed sites kunt blokkeren.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik begrijp dat mevrouw Aasted een voorstander daarvan is en dat zij ervoor pleit om dat in Nederland ook op die manier te doen.

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Op het moment dat een dienst die illegaal is wordt aangeboden op het internet, heb ik er niks op tegen als wij dat blokkeren.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Zou ik van de collega van het CDA mogen horen hoe zij het sluiten van die sites voor zich ziet, als je die overal in de wereld kunt openen met een Nederlandse tekst en welk handhavingsinstituut daarvoor verantwoordelijk gaat worden met hoeveel mensen?

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Dat is de techniek. Ik weet niet of dat technisch haalbaar en mogelijk is, maar als het kan zou ik er een groot voorstander van zijn. Als de organisatie in Nederland gevestigd is, kan de Consumentenautoriteit de tussenhandel beboeten op het moment dat zij sites in de lucht hebben en daarop diensten aanbieden die zij niet mogen leveren voor die prijs.

Aasted Madsen-van Stiphout

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Ik vraag mij echt af of dit een reële bijdrage is van mevrouw Aasted Madsen, wetend hoeveel liederlijkheid op het internet wordt aangeboden die vrij beschikbaar is. Als je erachteraan gaat jagen, gaan zij ergens anders heen en blijft het beschikbaar. Zij moet zich toch wel realiseren dat het bijna een onhaalbare kaart is. Als mensen dat willen, is het via allerlei omwegen en verstoptechnieken gewoon aan te bieden. Ik herhaal mijn vraag: hoe wil zij dat dan handhaven en wie wil zij daarvoor meenemen?

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Als het technisch niet mogelijk is om die sites op zwart te zetten, dan gebeurt dat niet, maar dan moeten wij ervoor zorgen dat de mensen zo goed mogelijk geïnformeerd zijn. Ik heb nu al berichten gekregen van voorbeelden dat de reguliere verkoop mensen er heel duidelijk op wijst wat het officiële verkoopkanaal is. Weet dat er ook andere verkoopkanalen zijn die een hoger bedrag vragen. Dat andere neem ik terug; misschien was ik iets te enthousiast over wat technisch allemaal mogelijk is.

Ik kom op Marktplaats en eBay. Grote bedrijven kunnen zich in de vorm van veel particulieren aandienen. Als je op Marktplaats een auto te koop aanbiedt, krijg je een heel invulveld. Je moet het bouwjaar, het model, de variant (benzine of diesel), enz. opgeven. Voor het aanbieden van kaartjes zou Marktplaats ook zo'n lay-out kunnen hanteren. Wat was de oorspronkelijke prijs? Wanneer is het concert? Wat is de huidige prijs? Als de nieuwe prijs meer dan 10% hoger is dan de oorspronkelijke prijs, zou zo'n advertentie automatisch geweigerd moeten worden. Volgens mij is dat technisch mogelijk, maar misschien krijg ik weer een aantal mensen over mij heen. Tijdens de hoorzitting kreeg ik het idee dat Google en dergelijke best bereid waren om hierin mee te denken. Pas om vijf voor twaalf gisteren kreeg ik het bericht dat men uiteindelijk niet zo positief was. Ik vind dat jammer, want als Google zou willen ... Als je een groep en een plaats intoetst, krijg je een hele lijst. De secundaire verkopers staan dan altijd bovenaan. In overleg tussen organisatoren en Google moet het mogelijk zijn om een constructie te maken waarin het officiële verkoopkanaal altijd bovenaan staat.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik kom terug op het voorbeeld van het aanbieden van een auto. In het advies van de Consumentenautoriteit staat heel duidelijk dat je je ook kunt vermommen als particulier. Je maakt dan gewoon allerlei adressen aan en biedt dan die kaartjes aan. Wat is de reactie van mevrouw Aasted daarop?

Dan de gecombineerde verkoop. Stel je voor dat je bepaalt dat men niet meer dan de oorspronkelijke prijs plus 10% mag vragen. Dan doen de aanbieders er gewoon een T-shirt bij en vragen daar € 100 voor. Voor het kaartje vragen zij dan de officiële prijs. Niemand kan dat verbieden. Als de gek van mijn collega Cramer dat T-shirt voor € 100 wil kopen, dan is dat prima. Wat gaat mevrouw Aasted doen om dat te handhaven?

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Eerst die particuliere verkoper op Marktplaats. Als een particulier te veel vraagt voor een kaartje, hetgeen blijkt uit dat invulveld, kan dat dus gewoon niet. Dan maakt het niet uit of het een gewone particulier is of een bedrijf dat zich vermomt als een aantal particulieren.

Gisteren hoorde ik het voorbeeld van een concertkaartje en een sjaal voor € 120. Mensen weten dan wat zij kopen. Je kunt ook de stad ingaan en een sjaaltje van € 120 kopen waarvoor ik nog geen € 5 zou uitgeven. In den beginne ging het om mensen die een kaartje kopen voor veel te veel geld en die er pas thuis achter komen dat zij veel te veel betaald hebben. In de combinatieverkoop moet het duidelijk zijn wat de prijs voor het kaartje is en wat de prijs voor het T-shirt is. Dan kunnen mensen die afweging maken.

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Ik ga even in op het laatste voorbeeld van mevrouw Aasted Madsen. Zij vindt die toegankelijkheid zo belangrijk voor die groepen, maar voor hen geldt het toch net zo hard? Als die kaartjes massaal worden opgekocht en op zo'n manier in de markt worden gezet, als dat het verhaal is dat mevrouw Aasted Madsen en de indieners verdedigen ...

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Maar het grootste deel dat opgekocht wordt ...

Mevrouw **Van der Burg** (VVD): Mag ik mijn zin even afmaken? Dan is dat toch het probleem? Ik leg mevrouw Aasted Madsen, de indieners en het kabinet het volgende voor. Ik dacht dat het wetsvoorstel alleen betrekking heeft op de consumenten en de professionele verkoop en dus niet op de particulieren. Het voorbeeld dat nu wordt gegeven, gaat dus niet op.

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Het wetsvoorstel richt zich inderdaad niet op de particulieren. Als de branche echter met een site zoals Marktplaats tot overeenstemming kan komen dat een advertentie, door zo'n invulformulier, niet wordt opgenomen bij een prijsverhoging van meer dan 10%, dan is dat de keuze van de branche en van Marktplaats. Het probleem zit hem echter niet bij die particulieren. Het gaat de particulier die zijn kaartje wil verkopen niet om de winst. Als hij een kaartje voor Pinkpop heeft gekocht en de griep krijgt, wil hij niet met zijn kaartje blijven zitten, maar het verkopen. Daar gaat het de particulier om.

Verder sprak mevrouw Van der Burg over de combinatieverkoop. Het gros van de kaartjes wordt niet voor de combinatieverkoop uit de markt gehaald, maar voor de verkoop van tickets.

Op dit moment ligt op Europees niveau de Europese richtlijn inzake consumentenbescherming voor. Als wij dit wetsvoorstel aannemen, lijkt het mij goed om onze collega's in Brussel te vragen dit op te nemen in de Europese consumentenrichtlijn en mogelijk in het collectief verhaal. Dat collectief verhaal is immers belangrijk. Ik ben ervan overtuigd dat, als mensen massaal worden gedupeerd doordat tussenhandelaren woekerwinsten willen maken, belangenorganisaties zoals een Consumentenbond die mensen collectief zullen bijstaan bij het verhalen van het te veel betaalde.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP): Ik denk even aan het debatje dat mevrouw Aasted Madsen net voerde met de heer Cramer en mevrouw Van der Burg. Kaartjes voor evenementen zijn per definitie al schaars, omdat de prijzen vaak al aan de hoge kant zijn. De toegang kan bovendien beperkt zijn als er minder kaarten voor een normale prijs op de markt zijn doordat doorverkoop plaatsvindt. Is mevrouw Aasted Madsen het met mij eens

Aasted Madsen-van Stiphout

dat het dan wat vreemd is om te stellen dat er geen sprake is van marktverstoring?

Mevrouw **Aasted Madsen-van Stiphout** (CDA): Ik zet geen vraagteken achter die marktverstoring. Wij hebben de cijfers gehoord. Natuurlijk wisselt dat per concert. Zojuist werd gezegd dat dit bij André Rieu niet het geval zal zijn, maar ik kan mijnheer Cramer verzekeren dat hij nu al te laat is om een kaartje te kopen voor de voorstelling van André Rieu in juli op het Vrijthof.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De **voorzitter**: Hiermee zijn wij gekomen aan het eind van de eerste termijn van de Kamer. Het antwoord van de initiatiefnemers volgt op een nader te bepalen moment. Ik wens hen veel succes bij de voorbereiding.

Sluiting 21.21 uur